

Aan de Eerste Kamer der Staten Generaal
p/a griffie
cc President KNAW, Nederlands Genootschap van Burgemeesters en VNG

8 november 2018

Betreft: Nieuwe wetenschappelijke informatie omtrent Deconstitutionalisering benoeming commissaris van de Koning en burgemeester

Geachte voorzitter mr Broekers-Knol en andere senatoren,

U beoogt in tweede lezing te oordelen over het initiatiefvoorstel Deconstitutionalisering benoeming commissaris van de Koning en burgemeester.

Mijn wetenschappelijk onderzoek geeft in u te adviseren het initiatiefvoorstel af te wijzen en de grondwet op dit punt intact te laten.

Ik las de brief die enkele burgemeesters u daarover stuurden.^{1 2} De argumentatie aldaar is niet zo sterk als die kan zijn. Betere en wetenschappelijke argumenten daarvoor zijn – en hier verwijs ik ook naar publicaties die niet beschikbaar waren bij de eerste lezing bij de behandeling van de grondwetswijziging:

(1) Voorheen bekend: Het huidige model functioneert. Problemen kunnen binnen de wet worden opgelost en hebben geen deconstitutionalisering nodig. Een stelling alsof benoemde burgemeesters juist last van zulke benoeming hebben gehad is een drogreden, want zo'n "alternative reality" valt moeilijk te bewijzen, en bewijs ook maar dat het altijd lukt om boven de partijen te staan en een lokale gemeenschap niet te verdelen wanneer je juist campagne hebt moeten voeren. De betere conclusie is dat het huidige model functioneert.

(2) Voorheen bekend: De huidige grondwet laat reeds experimenten toe. De minister van BZK kan (enkele) gemeenten toestaan om met nieuwe benoemingsmodellen te experimenteren, met een toezegging de persoon te benoemen die via zo'n model gekozen wordt. Wanneer op den duur een beter model wordt gevonden kan dit inspireren tot verandering. Er zijn reeds zulke experimenten maar de evaluatie is niet eenduidig. Stellen dat deze deconstitutionalisering nodig zou zijn om deze experimenten mogelijk te maken, is onjuist. Men dient ook te begrijpen dat het huidige benoemingsmodel is geworteld in de cultuur van maatschappij en bestuur. Andere modellen vergen tijd voor aanpassing van de cultuur, en kunnen tot ongewenste taferelen leiden. Experimenteren binnen de huidige grondwet is dan verstandig.

(3) Met censuur van de wetenschap sinds 1990: De discussie over de gekozen burgemeester, voorgesteld door D66, is sinds 1990 belast met de censuur van de wetenschap door de directie van het Centraal Planbureau (CPB). Deze gecensureerde analyse betreft de werkloosheid binnen een democratisch kader welk kader ook beoordeeld dient te worden in het licht van de Onmogelijkheidsstelling van Kenneth Arrow. Terwijl ik niet kan tonen wat precies onder die censuur valt, want censuur verdwijnt pas wanneer die wordt opgeheven, kan ik wel onderdelen toelichten. Met wiskunde heb ik de analyse omtrent die Onmogelijkheidsstelling nader toegelicht. De conclusie is op te passen met modellen van directe verkiezingen, zoals US president of burgemeester, en dat op zijn minst een parlementair model beter is waarin een premier door de volksvertegenwoordiging wordt benoemd.³ Een recente presentatie was op het Politicologenetmaal 8 juni 2018.⁴ Probleem is nu tevens dat ook het "wetenschappelijk bureau"

¹ <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/31-burgervaders-waarschuwen-eerste-kamer-in-brandbrief-voor-gekozen-burgemeester~b9a76c468/>

² <https://www.burgemeesters.nl/sites/www.burgemeesters.nl/files/File/brief%2031%20burgemeesters.pdf>

³ <https://mpr.ub.uni-muenchen.de/77616/>

⁴ <https://zenodo.org/record/1269392>

van D66 stelselmatig heeft geweigerd om tegen deze censuur van wetenschap door de directie van het CPB te protesteren, en stelselmatig heeft geweigerd om naar die nieuwe analyse omtrent de Onmogelijkheidsstelling te kijken. Men heeft vooral aandacht voor het verspreiden van ideologisch reeds gekozen standpunten en heeft de neiging dood te zwijgen wat daarmee in tegenspraak is. In mijn empirische observatie als wetenschapper is D66 een stoorzender in de Nederlandse politiek gebleken, met volksmisleiding t.a.v. beweringen over democratie die wetenschappelijk weerlegd zijn. De natuurkundige Jan Terlouw en de wiskundige Alexander Rinnooy Kan zijn hier afwezig gebleken terwijl hun begrip van de wiskunde had kunnen helpen.⁵ Mijn advies is derhalve een parlementaire enquête naar de censuur van de wetenschap sinds 1990 door de directie van het CPB⁶ en vervolgens ook een parlementaire enquête naar de volksmisleiding door D66 sinds 1966 ten aanzien van hun “kroonjuwelen” (districtenstelsel, directe verkiezing en referenda).⁷ Ook de Eerste Kamer kan een parlementaire enquête houden, maar u zou dit ook aan de Tweede Kamer kunnen voorleggen.

(4) Nieuw sinds augustus 2017 is mijn bevinding t.a.v. Brexit – en ik verzoek u ook de/het/the House of Lords te informeren:

- mijn “comment” in de Newsletter van de Royal Economic Society van 17 oktober 2018⁸
- mijn artikel in Me Judice van 5 november 2018⁹
- mijn brief aan de KNAW van 7 november 2018¹⁰
- mijn boek “Democratie met en door Wetenschap” van 20 augustus 2018.¹¹

Het bleek me in augustus 2017 dat “political science on electoral systems”, inclusief dus t.a.v. het kiezen van burgemeesters, nog geen “science” is maar nog vastzit in de “humanities” (geesteswetenschappen). De wereld is voor een goed deel van de vorige eeuw door deze pseudo-wetenschappers op het verkeerde been gezet, met misstanden in de USA, UK en Frankrijk. Ook Nederland heeft er last van gehad, met D66 (dat wellicht dacht met harde wetenschappers te maken te hebben, wat wellicht een excuus zou kunnen zijn, maar het punt t.a.v. wiskunde blijft staan) en met de keuze voor het meerderheidsmodel in plaats van het afspiegelingsmodel.¹² Ook het huidige kabinet kent een minimale meerderheid terwijl inclusief denken tot een brede samenstelling had mogen leiden zodat meer kiezers zich ook in de regering vertegenwoordigd hadden kunnen zien. Niet onbelangrijk is te beseffen dat ook de Ministeries bemensd zullen zijn met politicologen en wellicht ook juristen die steunen op zulk geesteswetenschappelijk denken in plaats van empirische wetenschap.

Omdat het hier een hele tak van onderzoek betreft, heb ik de KNAW voorgesteld om een buddy-systeem op te zetten van empirische wetenschappers en “politicologen over kiesstelsels” zodat deze paarsgewijs misverstanden bij elkaar kunnen wegnemen bij studie van het bewijs.¹³

Mijn advies aan de Eerste Kamer is deze aanpassing van de grondwet af te wijzen, bij de KNAW te verzoeken dat dit buddy-systeem een kans krijgt, en de Tweede Kamer zo de gelegenheid te geven om nog eens over de kwestie na te denken wanneer dit buddy-systeem heeft gewerkt.

Met vriendelijke groet,

Thomas Cool / Thomas Colignatus
Econometrist (Groningen 1982) en leraar wiskunde (Leiden 2008)
(Scheveningen)
<http://thomascool.eu>, thomas-cool@hetnet.nl
<http://econpapers.repec.org/RAS/pco170.htm>

⁵ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/Wetenschap/Artikelen/2013-02-14-PasOpMetWiskundeOverVerkiezingen.html>

⁶ https://www.ipetitions.com/petition/pe_werk_cpb/

⁷ Disclaimer: Ik heb dit laatste tevens als mijn persoonlijke politieke mening geformuleerd:

<http://thomascool.eu/SvHG/LDZO/Index.html>

⁸ <http://www.res.org.uk/view/art1Oct18Comment.html>

⁹ <http://www.mejudice.nl/artikelen/detail/brexit-heeft-een-onderliggende-oorzaak-in-verwarring>

¹⁰ <http://thomascool.eu/Thomas/Nederlands/Wetenschap/Brieven/2018-11-07-KNAW-buddy-systeem.pdf>

¹¹ <http://thomascool.eu/Papers/DMDW/Index.html>

¹² <https://boycotoholland.wordpress.com/2018/01/06/schrikken-van-de-grote-negatieve-invloed-door-het-wetenschappelijk-falen-door-ook-hans-daudt/>

¹³ <https://mpira.ub.uni-muenchen.de/84482/>